

REJESTR DOTYCZY:

DOLANOWSKI Mikołaj

s/c i

z d.

* 29 grudn. 1895

w Olszanka

kraj: Ukraina

+ 15 marca 1978 w Londynie

kraj: UK.

pochowany: St Albans Cemetery

nr grobu:

Źródła i bibliografia c.d.:

U w a g i:

P.O.W.

K5544

Nr rejestracyjny

32 / 78

Nota zamieszczona:

w tomie

części

I n d e k s

Copyright: 1970

B.O. Jeżewski

znak rozpoznawczy

Nota:

Przypisy:

- zam. córka z dziećmi w UK.

Źródła i bibliografia:

znak rozpoznawczy

* Dziennik Polski 22.3.78 - nekrologi	18/22.III.78/
* Tydzien Polski 8.4.78 - wspomnienie	47/8.IV.78/
* Rzeczpospolita nr 272 stycz.1978 - wspomnienie	43/ stycz.1978/
* Zw.Legion.i POW. - komunikat nr 2/78 - notatka
o śmierci	59-A/ nr 2/78/
Liber Defunctorum, nr. 15/78 - ks.zgonów pol.para-
fii Łaling	433 / nr 15/78/

znany także jako: Jerzy Hryniewski

Zgon Mikołaja Dolanowskiego

Dnia 15 bm. zmarł nagle Mikołaj Dolanowski, wybitny działacz niepodległościowy, żołnierz Armii Krajowej, jeden ze współzałożycieli Skarbu Narodowego.

16.3.78 -

T.P. 8.4.78

MIKOŁAJ DOLANOWSKI

Urodzony 29 grudnia 1895 na Ukrainie, był z wykształcenia prawnikiem i ekonomistą. Należał do pokolenia zwycięskiej młodzieży niepodległościowej, walczącej czynnie z bronią w rękę pod przewodem Józefa Piłsudskiego o przywrócenie Polsce własnego niepodległego państwa.

Był w latach młodzieńczych żołnierzem Polskiej Organizacji Wojskowej. Działal po upadku caratu w Rosji pod rozkazami KN.3 na Ukrainie, dochodząc do stanowiska komendanta Okręgu Czarnomorskiego, został odznaczony za tę swoją działalność dwukrotnie Krzyżem Walecznych. Brał udział w kampanii 1920 roku jako porucznik w sztabie 19 pomorskiej dywizji piechoty.

Po maju 1926 r. odgrywał poważną i odpowiedzialną rolę polityczną, jako sekretarz generalny BBWR w latach 1928-1932 oraz jako pierwszy wiceminister spraw wewnętrznych przy Bronisławie Pierackim w latach 1932-1934, będąc jednocześnie posłem na Sejm w latach 1930-1935.

Odszedł od spraw politycznych do spraw gospodarczych w 1935 r. głównie z powodu różnicy poglądów, jaka zarysowała się pomiędzy nim, a ówczesnym premierem prof. Leonem Koźłowskim po zgonie min. Pierackiego. Premier Koźłowski był inicjatorem i zdecydowanym zwolennikiem utworzenia obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej, Mikołaj Dolanowski, jako p.o. ministra spraw wewnętrznych był ustosunkowany do tego projektu krytycznie.

Druga wojna światowa zastała go na stanowisku generalnego dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności w Warszawie, prezesa Rady Banku Komunalnego i prezesa Związku Komunalnych Kas Oszczędności.

Niezwłocznie po wybuchu drugiej wojny światowej i powstaniu w kraju Związku Walki Zbrojnej, założonego przez gen. Tokarzewskiego, wstąpił do tej organizacji, obejmując w niej na początku stanowisko zastępcy komendanta Okręgu Warszawa. Usunięty z tego stanowiska ze względu na pilsudczykowskią przeszłość polityczną, przeszedł po przekształceniu ZWZ na Armię Krajową na stanowisko prezesa Komisji Kontrolnej AK, pozostając na tym stanowisku aż do jej rozwiązania, awansując kolejno do stopnia kapitana i majora. Jednocześnie brał czynny udział w podziemnym ruchu politycznym w kraju, jako prezes Rady Konwentu Organizacji Niepodległościowych,

skupiającej elementy pilsudczykowski.

Od 1946 przebywał na emigracji w Londynie. Był współzałożycielem Ligi Niepodległości Polski w jej nowym kształcie i do roku 1950 jednym z jej wiceprezesów.

W 1950 r. objął stanowisko ministra spraw krajowych w rządzie gen. R. Odzierżyńskiego. W r. 1953 został mianowany prezesem Rady Ministrów, które to stanowisko piastował aż do rozłamu w 1954 roku.

Po rozłamie z solidaryzującą się z nim częścią Ligi Niepodległości Polski znalazł się po stronie tzw. Zamku, ale przez cały czas trwania rozłamu nie piastował żadnego urzędu.

W 1972 r. przyczynił się w wielkim stopniu do scalenia obozu legalistycznego, reprezentując prezydenta prof. St. Ostrowskiego w ostatnim stadium rokowań o utworzenie jednego wspólnego ośrodka politycznego. Dzięki też jego przede wszystkim postawie nastąpiło niezwłocznie po przyjęciu zasad porozumienia w ich ostatecznym brzmieniu połączenie obu odłamów Ligi Niepodległości Polski.

Mikołaj Dolanowski objął w połączonej Lidze stanowisko wiceprezesa Głównego Komitetu Wykonawczego i przewodniczącego Klubu Ligi w Radzie Narodowej RP, które to stanowiska piastował aż do zgonu.

Jest jeszcze jedna dziedzina jego działalności, która wymagałaby osobnego omówienia, jako że przywiązywał do niej wielką wagę. Mam na myśli jego działalność w Skarbie Narodowym. Był inicjatorem i jednym z głównych współzałożycieli Skarbu w 1949 roku oraz urzędującym wiceprezesem Komisji Głównej przy gen. Wł. Andersie jako jej prezesie (od 1949 do 1954 roku). Po scaleniu Skarbu Narodowego w 1973 objął stanowisko prezesa Głównej Komisji Skarbu, pozostając na tym stanowisku aż do zgonu.

Mikołaj Dolanowski po rozwiązaniu Sejmu w r. 1935 był odznaczony Komandorią z gwiazdą orderu Polonia Restituta za całokształt działalności politycznej. Obecny prezydent prof. St. Ostrowski w uznaniu jego dalszych zasług nadał mu Wielką Wstęgę orderu Polonia Restituta. Już sam fakt piastowania przez niego wysokich i odpowiedzialnych stanowisk i nadania mu nieomal najwyższych odznaczeń państwowych ma swoją wymowę. Dowodzi, że Mikołaj Dolanowski był jednostką nieprzeciętną i wybitną i przyszedł bezstronny historyk współczesnych dziejów Polski nie będzie mógł o nim nie wspomnieć.

W imieniu kolegów z Ligi Niepodległości Polski i własnym składam hołd Jego pamięci i jako mu współczesny żegnam go słowami, którymi żegnaliśmy naszych towarzyszy broni, odchodzących na wieczną wartę: „Śpij kolego w ciemnym grobie, niech się Polska przyśni Tobie“.

Bohdan PODOSKI

Bronisławie Pierackim w latach 1932-1934, będąc jednocześnie posłem na Sejm w latach 1930—1935.

Odszedł od spraw politycznych do spraw gospodarczych w 1935 r. głównie z powodu różnicy poglądów, jaka zarysowała się pomiędzy nim, a ówczesnym premierem prof. Leonem Kozłowskim po zgonie min. Pierackiego, Premier Kozłowski był inicjatorem i zdecydowanym zwolennikiem utworzenia obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej, Mikołaj Dolanowski, jako p.o. ministra spraw wewnętrznych był ustosunkowany do tego projektu krytycznie.

Druga wojna światowa zastała go na stanowisku generalnego dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności w Warszawie, prezesa Rady Banku Komunalnego i prezesa Związku Komunalnych Kas Oszczędności.

Niezwłocznie po wybuchu drugiej wojny światowej i powstaniu w kraju Związku Walki Zbrojnej, założonego przez gen. Tokarzewskiego, wstąpił do tej organizacji, obejmując w niej na początku stanowisko zastępcy komendanta Okręgu Warszawa. Usunięty z tego stanowiska ze względu na pilsudczykowską przeszłość polityczną, przeszedł po przekształceniu ZWZ na Armię Krajową na stanowiska prezesa Komisji Kontrolnej AK, pozostając na tym stanowisku aż do jej rozwiązania, awansując kolejno do stopnia kapitana i majora. Jednocześnie brał czynny udział w podziemnym ruchu politycznym w kraju, jako prezes Rady Konwentu Organizacji Niepodległościowych, skupiającej elementy pilsudczykowskie.

Od 1946 przebywał na emigracji w Londynie. Był współzałożycielem Ligi Niepodległości Polski w jej nowym kształcie i do roku 1950 jednym z jej wiceprezesów.

W 1950 r. objął stanowisko ministra spraw krajowych w rządzie gen. R. Odzierżyńskiego. W r. 1953 został mianowany prezesem Rady Ministrów, które to stanowisko piastował aż do rozłamu w 1954 roku.

Po rozłamie z solidaryzującą się z nim częścią Ligi Niepodległości Polski znalazł się po stronie tzw. Zamku, ale przez cały czas trwania rozłamu nie piastował żadnego urzędu.

W 1972 r. przyczynił się w wielkim stopniu do scalenia obozu legalistycznego, reprezentując prezydenta prof. St. Ostrowskiego w ostatnim stadium rokowań o utworzenie jednego wspólnego ośrodka politycznego. Dzięki też jego przede wszystkim postawie nastąpiło niezwłocznie po przyjęciu zasad porozumienia w ich ostatecznym brzmieniu połączenie obu odłamów Ligi Niepodległości Polski.

Mikołaj Dolanowski obiał w poła-

Rz. P.H. nr 1272 Kowalski 1978

Mikołaj Dolanowski

Urodzony 29 grudnia 1895 r. na Ukrainie, był z wykształcenia prawnikiem i ekonomistą. Należał do pokolenia zwycięskiej młodzieży niepodległościowej, walczącej czynnie z bronią w ręku pod przewodnictwem Józefa Piłsudskiego o przywrócenie Polsce własnego niepodległego państwa.

Był w latach młodości żołnierzem Polskiej Organizacji Wojskowej. Działał po upadku caratu w Rosji pod rozkazami KN.3 na Ukrainie, dochodząc do stanowiska komendanta Okręgu Czarnomorskiego, został odznaczony za tę swoją działalność dwukrotnie Krzyżem Walecznych. Brał udział w kampanii 1920 roku jako porucznik w sztabie 19 pomorskiej dywizji piechoty.

Po maju 1926 r. odgrywał poważną i odpowiedzialną rolę polityczną, jako sekretarz generalny BBWR w latach 1928—1932 oraz jako pierwszy wiceminister spraw wewnętrznych przy

tycznym w kraju, jako prezes Rady Konwentu Organizacji Niepodległościowych, skupiającej elementy piłsudczykowski.

Od 1946 przebywał na emigracji w Londynie. Był współzałożycielem Ligi Niepodległości Polski w jej nowym kształcie i do roku 1950 jednym z jej wiceprezesów.

W 1950 r. objął stanowisko ministra spraw krajowych w rządzie gen. R. Odzierżyńskiego. W r. 1953 został mianowany prezesem Rady Ministrów, które to stanowisko piastował aż do rozłamu w 1954 roku.

Po rozłamie z solidaryzującą się z nim częścią Ligi Niepodległości Polski znalazł się po stronie tzw. Zamku, ale przez cały czas trwania rozłamu nie piastował żadnego urzędu.

W 1972 r. przyczynił się w wielkim stopniu do scalenia obozu legalistycznego, reprezentując prezydenta prof. St. Ostrowskiego w ostatnim stadium rokowań o utworzenie jednego wspólnego ośrodka politycznego. Dzięki też jego przede wszystkim postawie nastąpiło niezwłocznie po przyjęciu zasad porozumienia w ich ostatecznym brzmieniu połączenie obu odłamów Ligi Niepodległości Polski.

Mikołaj Dolanowski objął w połączonej Lidze stanowisko wiceprezesa Głównego Komitetu Wykonawczego i przewodniczącego Klubu Ligi w Radzie Narodowej RP, które to stanowisko piastował aż do zgonu.

Jest jeszcze jedna dziedzina jego działalności, którą wymagałaby osobnego omówienia, jako że przywiązywał do niej wielką wagę. Mam na myśli jego działalność w Skarbie Narodowym. Był inicjatorem i jednym z głównych współzałożycieli Skarbu w 1949 roku oraz urzędującym wiceprezesem Komisji Głównej przy gen. Wł. Andersie jako jej prezesie (od 1949 do 1954 roku). Po scaleniu Skarbu Narodowego w 1973 objął stanowisko prezesa Głównej Komisji Skarbu, pozostając na tym stanowisku aż do zgonu.

Mikołaj Dolanowski po rozwiązaniu Sejmu w r. 1935 był odznaczony Komandorią z gwiazdą orderu Polonia Restituta za całokształt działalności politycznej. Obecny prezydent prof. St. Ostrowski w uznaniu jego dalszych zasług nadał mu Wielką Wstęgę orderu Polonia Restituta. Już sam fakt piastowania przez niego wysokich i odpowiedzialnych stanowisk i nadania mu nieomal najwyższych odznaczeń państwowych ma swoją wymowę. Dowodzi, że Mikołaj Dolanowski był jednostką nieprzeciętną i wybitną i przy-

szły bezstronny historyk współczesnych dziejów Polski nie będzie mógł o nim nie wspomnieć.

W imieniu kolegów z Ligi Niepodległości Polski i własnym składam hołd Jego pamięci i jako mu współczesny żegnam go słowami, którymi żegnaliśmy naszych towarzyszy broni, odchodzących na wieczną wartę: „Śpij kolego w ciemnym grobie, niech się Polska przyśni Tobie”.

Bohdan Podoski